

کد درس: ۲۴

نام درس: آمار حیاتی

پیش‌نیاز یا همزمان: -

تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس:

معرفی اصول و روش‌های اپیدمیولوژی و کاربرد آن‌ها در سلامت جامعه، استفاده از اپیدمیولوژی در سیاست‌گذاری و مدیریت خدمات بهداشتی، آشنایی با روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها، کسب مهارت در استفاده از روش‌های آمار زیستی با استفاده از نرم‌افزارهای آماری

شرح درس:

شناخت عوامل موثر و زمینه‌ساز بیماری‌ها و راه‌های پیشگیری، مبارزه، کنترل، حذف، ریشه‌کنی، آن‌ها بدون آگاهی از مبانی اصول و کلیات اپیدمیولوژی امکان‌پذیر نیست. در این راستا دانشجویان با مطالعه این درس با اصول اپیدمیولوژی و اهداف و کاربرد آن در تجزیه و تحلیل مسائل بهداشتی درمانی جامعه آشنا خواهند شد. بدین منظور مفاهیمی چون اصول طراحی مطالعات اپیدمیولوژیک به ویژه در ارزشیابی خدمات سلامت، مفاهیم آماری از جمله متغیرها، آزمون فرض، انواع توزیع و آزمون‌های آماری مرتبط با مفاهیم مطرح شده مورد بحث قرار می‌گیرند.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی):

- مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی (دامنه اپیدمیولوژی، شدت بیماری و مدل‌های بیماری)
- اندازه‌های سلامت و بیماری (ریسک، شانس و میزان)
- اندازه‌های برآورد اثر (خطر نسبی و مطلق)
- اصول طراحی مطالعات (مقطعی، همگروهی، مورد شاهدی و مداخله‌ای)
- طراحی مطالعه اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت و همچنین ارزیابی برنامه‌ها و سیستم‌های سلامت
- ارزیابی قدرت و محدودیت مطالعات
- تفاوت ارتباط آماری و علیت
- مفاهیم حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری و غربالگری
- ارائه خدمات مراقبت سلامت با کیفیت با مدنظر قرار دادن ملاحظات اپیدمیولوژیک
- قانون بیز و کاربرد آن در غربالگری
- متغیر تصادفی و تابع چگالی احتمال
- امید ریاضی (برای یک متغیر، مجموع و تفاضل دو متغیر، استقلال و همبستگی)
- توزیع‌های احتمال (یکنواخت، دو جمله‌ای، پواسن و نرمال)
- کلیات نمونه‌گیری و روش‌های نمونه‌گیری
- آزمون فرضیه
- مقایسه یک میانگین و یک نسبت با یک عدد
- آزمون تساوی دو واریانس
- آزمون‌های ناپارامتری معادل
- مجذور کای برای مقایسه دو نسبت و رابطه دو صفت کیفی

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

- ۱) اپیدمیولوژی لئون گوردیس ، ترجمه حسین صباغیان، کورش هلاکویی نائین
- ۲) روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی، گروه مولفین
- ۳) روش های آماری و شاخص های بهداشتی، تالیف دکتر کاظم محمد و همکاران
- ۴) اصول و روش های آمار زیستی تالیف دانیل، ترجمه دکتر سید محمد تقی آیت الهی
- 5) Epidemiology and the Delivery of Health Care Services Methods and Applications, Denise M. Oleske (the last edition)
- 6) Epidemiology: beyond the basics / (the last edition) / Moyses Szklo, F. Javier Nieto.
- 7) Statistics for Research. Shirly Dowdy and Stanly Wearden. (the last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- ارزشیابی دانشجو در طول و پایان دوره به صورت آزمون کتبی و شفاهی
- حضور و شرکت فعال در کلاس
- انجام تکالیف در رابطه با مطالب بحث شده در طول ترم

